

Bipolär sjukdom

Sjukdomen kallas även för manodepression och innebär att man i perioder är antingen manisk eller deprimerad. Vid de maniska perioderna kan man förlora omdömet och bete sig på ett sätt som skapar problem när det gäller till exempel relationer, arbete och ekonomi. När man är deprimerad kan allt kännas svårt och man förlorar sin livsglädje. Mellan perioderna av sjukdom brukar man må bättre och kan ofta leva som vanligt. Ibland kan man ha maniska och depressiva symtom samtidigt.

Vad som orsakar bipolär sjukdom är fortfarande inte helt känt. Man vet dock att både arv och miljö spelar in. Förmodligen är flera gener inblandade vid utvecklingen av bipolär sjukdom. De påverkar tillverkningen och omsättningen av viktiga proteiner i hjärnans celler. En ökad känslighet i dessa system gör att man löper en förhöjd risk att få sjukdomen vid yttre påfrestningar. Ofta är det någon stressande eller obehaglig händelse som orsakar en ny sjukdomsepisod.

Symptom

Vid de maniska perioderna är det vanligt att man är överdrivet upprymd, överaktiv och har ett extremt stort självförtroende. Man kan också lätt bli irriterad och vissa har ett nedsatt sömnbehov.

Depressionen kan ge symtom som nedstämdhet, koncentrationssvårigheter, dåligt självförtroende, sömnbesvär och minskad eller ökad aptit.

Behandling

Det är viktigt att man får behandling i ett tidigt skede eftersom sjukdomen annars medför stora sociala och medicinska

påfrestningar. Mediciner och psykoterapi bidrar ofta till att svängningarna i humöret minskar och att man slipper återfall.

Vid bipolär sjukdom är psykoterapi en viktig del. I terapin får man hjälp att bearbeta tidigare upplevelser och personliga svårigheter som kan utlösa eller underhålla en affektiv sjukdom.

Ibland kan symtomen vid både mani och depression bli så allvarliga att man behöver vård på sjukhus. Vid depression kan det röra sig om svårigheter att klara vanligtvis enkla uppgifter. I mycket svåra fall är risken för självmord stor. Vid mani kan det handla om att man blir så uppgjagad och aggressiv att man blir farlig för sig själv eller andra.

Visste du att

- manodepressivitet är en mycket tidigt beskriven sjukdom. Redan 400 år före Kristus beskrev den greken Hippokrates, »läkekonstens fader«, tillståndet.
- sjukdomen är vanlig men fortfarande okänd för många.
- män har oftare maniska perioder, medan kvinnor oftare lider av depression.

Hjärnfonden

PG 90 11 25-5 | BG 901-1255